

Sadržaj

Autori:

doc. dr. Vojislav Trkulja

Tomislav Ivandija, dipl. ing. agr.

Branimira Marić, dipl. ing. agr.

	<i>Stručni rad</i>	
1. HERBICIDI.....	7	
1.1. Ariloksifenoksi- propionati.....	7	
1.1.1. Fenoksapropano- P- etil	1.1.2. Fluazifop- P- butil	1.1.3. Kvizalofop- P- etil
1.1.4. Propakvizafop		
1.2. Cikloheksandioni.....	11	
1.2.1. Cikloksidim	1.2.2. Kletodim	
1.3. Fenilpirazolini.....	13	
1.3.1. Pinoksaden		
1.4. Sulfonilurea herbicidi.....	14	
1.4.1. Aminosulfuron	1.4.6. Nikosulfuron	1.4.11. Triasulfuron
1.4.2. Flazasulfuron	1.4.7. Oksasulfuron	1.4.12. Tribenuron
1.4.3. Foramsulfuron	1.4.8. Prosulfuron	1.4.13. Triflusulfuron metil
1.4.4. Jodosulfuron	1.4.9. Rimsulfuron	1.4.14. Tritosulfuron
1.4.5. Metasulfuron- metil	1.4.10. Tifensulfuron	
1.5. Imidazolinoni.....	27	
1.5.1. Imazamoks		
1.6. Triazolopirimidini.....	28	
1.6.1. Florasulam	1.6.2. Metosulam	
1.7. Triazini.....	30	
1.7.1. Terbutilazin		
1.8. Triazinoni.....	33	
1.8.1. Metamitron	1.8.2. Metribuzin	
1.9. Uracili.....	39	
1.9.1. Lenacil		
1.10. Piridazinoni.....	39	
1.10.1. Kloridazon		
1.11. Fenil-karbamati.....	41	
1.11.1. Desmedifam	1.11.2. Fenmedifam	
1.12. Uree.....	46	
1.12.1. Izoproturon	1.12.3. Linuron	1.12.2. Klortoluron
1.13. Nitrili.....	49	
1.13.1. Bromoksinil	1.13.2. Diklobenil	
1.14. Benzotiadiazinoni.....	51	
1.14.1. Bentazon		
1.15. Dipiridili.....	53	
1.15.1. Dikvat		
1.16. Difenileteri.....	55	
1.16.1. Oksifluorfen		
1.17. N-feniltalimidi.....	58	
1.17.1. Flumioksazin		
1.18. Oksadiazoli.....	58	
1.18.1. Oksadiargil		
1.19. Piridinkarboksimidi.....	59	
1.19.1. Diflufenikan		

1.20. Triketoni.....	60	
1.20.1. Mezotrión	1.20.2. Tembotrión	
1.21. Izoksazoli.....	62	
1.21.1. Izoksafutol		
1.22. Izoksazolidinoni.....	63	
1.22.1. Klomazon		
1.23. Glicini.....	64	
1.23.1. Glifosat		
1.24. Fosfinska kiselina.....	70	
1.24.1. Glufosinat		
1.25. Karbamati.....	71	
1.25.1. Asulam		
1.26. Dinitroanilini.....	72	
1.26.1. Pendimetalin		
1.27. Benzamidi.....	74	
1.27.1. Propizamid		
1.28. Kloracetamidi.....	75	
1.28.1. Acetoklor	1.28.2. Dimetaklor	1.28.3. S-dimetenamid
1.28.4. Metazaklor	1.28.5. S- metolaklor	1.28.6. Propizoklor
1.28.7. Petoksamid		
1.29. Acetamidi.....	80	
1.29.1. Napropamid		
1.30. Oksiacetamidi.....	82	
1.30.1. Flufenacet		
1.31. Tiokarbamati.....	83	
1.31.1. Prosulfokarb		
1.32. Benzofuran.....	83	
1.32.1. Etofumesat		
1.33. Derivati fenoksi- karbonskih kiselina.....	87	
1.33.1. 2,4- D	1.33.2. Diklorprop-P	1.33.3. MCPA
1.33.4. Mekoprop		
1.34. Derivati benzojeve kiseline.....	93	
1.34.1. Dikamba		
1.35. Derivati piridin karboksilne kiseline.....	96	
1.35.1. Fluroksipir	1.35.2. Klopipralid	1.35.3. Pikloram
1.36. Različitog kemijskog podrijetla.....	101	
1.36.1. Aminopiralid	1.36.3. Kvinoklamin	1.36.2. Flukloridon
1.36.4. Željezo II sulfat		
Herbicidni pripravci i kulture u kojima se rabe.....	105	
2. FUNGICIDI.....	116	
A) ORGANSKI FUNGICIDI		
2.1. Acilanini.....	116	
2.1.1. Benalaksil	2.1.2. Metalaksil-M	2.1.2.a) Za tretiranje sjemena
2.2. Hidroksi-2-amino-pirimidini.....	118	
2.2.1. Bupirimat		
2.3. Benzimidazoli.....	119	
2.3.1. Karbendazim	2.3.2. Tiabendazol	
2.3.1.a) Za tretiranje sjemena	2.3.2.a) Za tretiranje sjemena	
2.4. Tiofanati.....	121	
2.4.1. Tiofanat metil		
2.5. Toluamidi.....	122	
2.5.1. Zoksamid		

2.6. Pirilmetyl- benzamidi.....	123
2.6.1. Fluopikolid	
2.7. Oksatin karboksamid.....	124
2.7.1. Karboksin	2.7.1.a) Za tretiranje sjemena
2.8. Piridin karboksamidi.....	124
2.8.1. Boskalid	
2.9. Metoksi-akrilati.....	126
2.9.1. Azoksistrobin	
2.10. Metoksikarbamati.....	127
2.10.1. Piraklostrobin	
2.11. Oksiminoacetati.....	128
2.11.1. Krezoksim-metil	2.11.2. Trifloksistrobin
2.12. Oksimino-acetamidi.....	130
2.12.1. Dimoksistrobin	
2.13. Oksazolidin-dioni.....	131
2.13.1. Famoksalon	
2.14. Imidazolinonini.....	131
2.14.1. Fenamidon	
2.15. Ciano-imidazoli.....	132
2.15.1. Ciazofamid	
2.16. Dimitrofenil krotonati.....	133
2.16.1. Dinokap	2.16.2. Meptidinokap
2.17.2,6-dinitroanilini.....	134
2.17.1. Fluazinam	
2.18. Anilino-pirimidini.....	134
2.18.1. Ciprodinil	2.18.2. Pirimetanil
2.19. Kinolini.....	136
2.19.1. Kinokifen	
2.20. Fenilpiroli.....	137
2.20.1. Fludioksonil	2.20.1.a) Za tretiranje sjemena
2.21. Dikarboksimidi.....	138
2.21.1. Iprodion	2.21.2. Procimidon
2.22. Karbamati.....	139
2.22.1. Propamokarb-hidroklorid	
2.23. Amidi karboksilne kiseline.....	141
2.23.1. Dimetomorf	2.23.2. Iprovalikarb
2.24. Pirimidini.....	143
2.24.1. Fenarimol	
Inhibitori biosinteze ergosterola (grupa I).....	144
2.25. Imidazoli.....	144
2.25.1.a) Za tretiranje sjemena	2.25.2. Prokloraz
2.26. Triazoli.....	146
2.26.1. Bitertanol	2.26.7. Fenbukonazol
2.26.2. Bromkonazol	2.26.8. Flusilazol
2.26.3. Ciprokonazol	2.26.9. Flutriafol
2.26.3. a) Za tretiranje sjemena	2.26.9. a) Za tretiranje sjemena
2.26.4. Difenkonazol	2.26.10. Flukvinkonazol
2.26.4. a) Za tretiranje sjemena	2.26.11. Metkonazol
2.26.5. Dinikonazol- M	2.26.12. Miklobutanil
2.26.5. a) Za tretiranje sjemena	2.26.13. Penkonazol
2.26.6. Epoksikonazol	2.26.14. Propikonazol
Inhibitori biosinteze ergosterola (grupa II).....	163

2.27. Morfolini.....	163
2.27.1. Fenpropimorf	
2.28. Spiroketalamini.....	164
2.28.1. Spiroksamin	
Inhibitori biosinteze ergosterola (grupa III).....	165
2.29. Hidroksianilidi.....	165
2.29.1. Fenheksamid	
2.30. Ditiokarbamati.....	165
2.30.1. Ciram	2.30.3. Metiram
2.30.2. Mankozeb	2.30.4. Propineb
2.31. Ftalimidi.....	171
2.31.1. Folpet	2.31.2. Kaptan
2.32. Kloronitriili.....	174
2.32.1. Klortalonil	
2.33. Sulfamidi.....	175
2.33.1. Tolilfluanid	
2.34. Guanidini.....	177
2.34.1. Dodin	2.34.2. Guazatin acetat
2.35. Kinoni.....	178
2.35.1. Ditianon	
2.36. Cianoacetatamid-oksimi.....	179
2.36.1. Cimoksanil	
2.37. Etil fosfonati.....	180
2.37.1. Fosetyl- aluminij	
2.38. Kinazolinoni.....	181
2.38.1. Prokinazid	
2.39. Benzofenoni.....	182
2.39.1. Metrafenon	
B) ANORGANSKI FUNGICIDI	
2.40. Fungicidi na osnovi bakra (Cu).....	183
2.40.1. Bakreni sulfat	2.40.4. Bakreni hidroksid
2.40.2. Bakreni (I) oksid	2.40.5. Bakar hidroksid – kalcij sulfat kompleks
2.40.3. Bakreni oksiklorid	2.40.6. Bakar hidroksid–kalcij klorid kompleks + cink sulfid
2.41. Fungicidi na osnovi sumpora (S).....	189
C) BIOFUNGICIDI	
2.43. Aureobasidium pullulans.....	191
2.43. Aureobasidium pullulans.....	191
3. INSEKTICIDI	
3.1. Karbamati.....	194
3.1.1. Metiokarb	3.1.1.b) Za suzbijanje puževa
3.1.1.a) Za tretiranje tla i/ili sjemena	3.1.1.c) Repelent za ptice
3.2. Organofosfati.....	197
3.2.1. Dimetoat	3.2.2. a) Za tretiranje tla
3.2.2. Klorpirifos- etil	3.2.3. Klorpirifos- metil
3.3. Fenilpirazoli.....	202
3.3.1. Fipronil	3.3.1.a) Za tretiranje sjemena
3.4. Sintetski piretroidi.....	203
3.4.1. Alfa-cipermetrin	3.4.5. Cipermetrin
3.4.2. Beta-ciflutrin	3.4.6. Deltametrin
3.4. Gama i lambda cihalotrin	
3.4.9. Tau-fluvalinat	

3.4.2.a) Tretiranje sjemena	3.4.6.a) Za dezinsekciju	3.4.10. Teflutrin
3.4.3. Beta i zeta cipermetrin	3.4.6.b) Za zaštitu drveta	3.4.10.a) Zatretiranje tla i/ili sjemena
3.4.4. Bifentrin	3.4.7. Esfenvalerat	
3.5. Neonikotinoidi.....		214
3.5.1. Acetamiprid	3.5.3. Klotianidin	3.5.5.a) Za tretiranje sjemena
3.5.2. Imidakloprid	3.5.4. Tiakloprid	3.5.5. Tiametoksam
3.5.2.a) Za tretiranje sjemena, gomolja i lučica		
3.6. Spinosini.....		220
3.6.1. Spinosan		
3.7. Derivati benzoiluree-Regulatori razvoja kukaca.....		221
3.7.1. Diflubenzuron	3.7.3. Lufenuron	3.7.5. Teflubenzuron
3.7.2. Flufenoksuron	3.7.4. Novaluron	
3.8. Diacilhidrazini.....		223
3.8.1. Metoksifenoziđ	3.8.2. Tebufenoziđ	
3.9. Insekticidi različitog kemijskog podrijetla.....		224
3.9.1. Fenoksikarb	3.9.3. Fostiazat	3.9.5. Metaflumizon
3.9.2. Flonikamid	3.9.4. Indoksikarb	
3.10. Pripravci za zimsko prskanje.....		226
3.10.1. Mineralna ulja	3.10.2. Kombinirani pripravci bakra i mineralnog ulja	
3.11. Pripravci za fumigaciju.....		228
3.11.1. Aluminijev fosfid	3.11.2. Magnezijev fosfid	3.11.3. Metil bromid
3.12. Mikrobiološki insekticidi.....		229
3.12.1. Bacillus thuringiensis		
3.13. Insekticidi biljnog podrijetla.....		230
3.13.1. Piretrin		
3.14. Fizikalni insekticidi.....		231
3.14.1. Inertno prašivo		
4. Akaricidi.....		232
4.1. Abamektin	4.4. Fenpiroksimat	4.7. Klofentezin
4.2. Ciheksatin	4.5. Flufenoksuron	4.8. Spirodiklofen
4.3. Fenazakvin	4.6. Heksitiazoks	
5. Rodenticidi.....		235
5. 1. Bromadiolon		
6. Nematocidi.....		237
6.1. Dazomet	6.2. Fostiazat	6.3. Oksamil
7. Limacidi.....		238
7.1. Metaldehid	7.2. Metiokarb	7.3. Željezni pirofosfat
8. Avicidi i drugi repelenti.....		239
8.1. Metiokarb		
9. Regulatori rasta i fiziotropi.....		240
9.1. Etefon	9.4. Klorprofam	9.7. Proheksadion
9.2. Indol butanska kiselina	9.5. Maleinski hidrazid	9.8. Trineksapak-etil
9.3. Klormekvat klorid	9.6. Masni alkoholi	
10. Ostala sredstva.....		243
10.1. Benzojeva kiselina	10.2. Modificirani akrilni polimer	10.3. Polivinil propionat
11. Okvašivači.....		244
12. Atraktanti		246
DODACI		
1. Mogućnosti miješanja sredstava		
2. Tablica razrjeđivanja - pripravljanje potrebne koncentracije		
3. Najčešće označke formulacija		
4. Upute autorima		

HERBICIDI

1.1. Ariloksifenoksi - propionati (engl. Aryloxyphenoxy - propionate 'FOPs')

Herbicidi iz skupine ariloksifenoksi - propionata (derivata fenoksipropionata) inhibiraju enzim acetilkoenzim A karboksilazu (ACCase) koji je odgovoran za sintezu malonil koenzima A i masnih kiselina zbog čega dolazi do spriječavanja tvorbe lipida koji su biljni neophodni za izgradnju staničnih membrana. Na osnovu navedenog mehanizma djelovanja ovi herbicidi su razvrstani u **HRAC grupu A**. Predstavljaju važnu skupinu visoko selektivnih herbicida za suzbijanje jednogodišnjih i višegodišnjih travnih korova u širokolisnim kulturama ("graminicidi"). Prepostavlja se da je tolerantnost širokolisnih biljaka na ovu grupu herbicida rezultat neznatnih razlika u samoj strukturi navedenog enzima.

Herbicidi iz ove skupine se primjenjuju nakon nicanja biljke i korova. Rabe se u relativno niskim količinama po jedinici površine. Visoko su selektivni i vrlo male toksičnosti. Svojom pojmom znatno su unaprijedili kemijsku borbu protiv travnih korova u dikotilednim kulturama.

1.1.1. Fenoksaprop-P-etyl

Djelatna tvar izaziva inhibiciju enzima ACCase odgovornog za sintezu lipida neophodnih u izgradnji staničnih membrana i to isključivo kod trava. Stanične membrane određuju što može ući ili izići iz stanice. Pripravak za suzbijanje jednogodišnjih i višegodišnjih trava u: šećernoj repi, suncokretu, soji i strnim kulturama. Ne suzbi: *Agropyron repens*, *Bromus spp.*, *Cynodon dactylon*, *Festuca spp.*, *Lolium multiflorum*, *Lolium perenne*, *Poa annua* i *Poa pratensis* u biljci, već 1 - 3 sata nakon prskanja. LD₅₀ 2260. S.O. = III. K - OVP.

Priravak	Form.	Djelatne tvari u g/l	Proizvodi Distribuira	Koncentracija ili doza (kg, l/ha) / za suzbijanje
Furore Super	EW	75 + 400 fenoksaprop - P - etil + herbicidno ulje	Bayer CropScience Bayer	U šećernoj repi, suncokretu, soji (samo prije cvatnje): 1 - 1,2 l/ha - za jednogodišnje trave; 1,8 - 3 l/ha - za višegodišnje trave.
Puma Extra	EW	69 + 75 fenoksaprop - P - etil + mefenpir	Bayer CropScience Bayer	0,8 - 1,2 l/ha u o. i j. pšenici i jarom ječmu od 3 lista do 2. koljenca kulture - za travne korove.